

Forordning om animalsk affald - en læsevejledning

OBS! Fødevareministeriet har udstedt en vejledning af 05.08.03 vedr. forordningen, som kan klikkes frem her.

Europa-parlamentets og Rådets Forordning om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, er vedtaget 3. oktober 2002 og offentliggjort 10. oktober 2002 med ikrafttrædelse på 20.-dagen (dvs. 30. oktober 2002) og skal finde anvendelse indenfor en frist på ½ år (dvs. dansk ret skal være i overensstemmelse med forordningen senest den 30. april 2002). Et forbud mod anvendelse af animalsk affald til dyrefoder træder dog i kraft 1. november 2002, men med en overgangsordning på fire år for lande med et kontrolleret system.

Forordningen kan klikkes frem her: <http://europa.eu.int/cgi-bin/eur-lex/udl.pl?REQUEST=Seek-Deliver&COLLECTION=oj&SERVICE=eurlex&LANGUAGE=da&DOCID=2002l273p0001>

OBS! OBS! Forordningen er ændret ved forordning af 12. maj 2003, og ændringen – som der *ikke* er taget højde for i nedenstående oversigt - kan klikkes frem her. Bemærk, at ændringen berører mange forskellige afsnit/bilag i forordningen, og at der p.t. ikke findes et samlet dokument med den ændrede forordning!

Eftersom der er tale om et 95 sider stort og relativt uoverskueligt dokument, som regulerer alt lige fra tyggepinde til selskabsdyr over jagttrofæer til kohjerner og madaffald (36 sider udgøres alene af modeller til sundhedscertifikater, som skal udfyldes ved import af f.eks. jagttrofæer fra tredjelande), skal her gives en kort oversigt over de mest relevante afsnit, set med traditionelle "affaldsbriller".

Forordningen består af følgende:

En tre sider lang *præambel* med 30 punkter, hvor punkt 8 fastslår, at køkken og madaffald, "der indeholder produkter af animalsk oprindelse, (ligeledes) kan () være vektor for sygdomsspredning.." og punkt 16 anfører, at der er behov for yderligere videnskabelige udtalelser om anvendelse af produkter af animalsk oprindelse i organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler.

Herefter følger selve *forordningen* (side 4), der med sine 38 artikler fortsætter frem til og med side 18, hvorefter følger 11 bilag (side 19-95), som tillige med en kapitel-gennemgang er oplyst nedenfor m. sidehenvisninger.

Forordningen er opdelt i følgende *kapitler* (m. angivelse af de for bioaffaldets vedkommende mest betydende artikler anført):

KAPITEL I (side 4) omhandler "Almindelige bestemmelser", og det anføres herunder i art. 1, stk. 2

litra e punkt iii, at forordningen også gælder for køkken og madaffald, når det anvendes i biogasanlæg eller til kompostering. Artikel 2 omhandler definitioner, som i øvrigt er væsentligt uddybet i Bilag I (side 19).

KAPITEL II (side 5) omhandler "Kategorisering, indsamling, transport, bortskaffelse, forarbejdning, anvendelse og midlertidig opbevaring af animalske biprodukter", og her beskrives i art. 4-6 de tre kategorier (1-3), som animalske biprodukter opdeles i, samt kravene til håndtering, som i øvrigt er uddybet i bilag V (side 28).

Køkken- og madaffald defineres i art. 6, stk. 1 litra l som Kategori 3-materiale, og i stk. 2, litra g anføres det, at hvis sådant affald forarbejdes i et biogasanlæg eller komposteres kan det - indtil regler vedtaget efter proceduren i art. 33 - ske i overensstemmelse med nationale regler.

Art. 7 beskriver reglerne for indsamling, transport og oplagring, som er nøjere udpindet i bilag II (side 22), hvoraf det bl.a. fremgår, at biler og containere skal rengøres på modtageanlægget efter hver aflevering. **Men som noget nyt i f.t. forslaget er indsamling af madaffald jf. art. 7, stk. 1, undtaget fra bestemmelserne i bilag II, idet der jfr. pkt. 4 på nationalt plan skal træffes forholdsregler i overensstemmelse med affaldsrammedirektivet, som skal sikre at madaffald indsamles, transporteres og bortskaffes, uden at menneskers sundhed bringes i fare, og uden at miljøet skades.**

KAPITEL III (side 9) omhandler "Godkendelse af anlæg for mellemprodukter, lager-, forbrændings- og medforbrændings-, kategori 1- og kategori 2-forarbejdnings-, kategori 2- og kategori 3-oliekemiske, **biogas- og komposteringsanlæg**". De nærmere regler for godkendelse af biogas- og komposteringsanlæg er anført i artikel 15 (side 11) og yderligere uddybet i bilag VI, kapitel II (side 34), som fastslår, at biogasanlæg "skal være udstyret med en pasteuriserings-/hygiejneenhed, som ikke kan omgås" mens komposteringsanlæg skal "være udstyret med en lukket komposteringsreaktor, som ikke kan omgås...". Der må alene anvendes kategori 3-materiale samt gylle og indhold fra fordøjelseskanalen, samt tryksteriliseret kategori 2-materiale (skal være behandlet efter den såkaldte metode 1, som er nøjere beskrevet i bilag V, kap. III (side 29)).

Kategori 3-materiale skal (se side 35) neddeles til 12 mm og opvarmes til 70°C i 60 minutter. Der må i det færdige produkt ikke forekomme *Salmonella* i 25 g, og ingen ud af 5 prøver (1g) må indeholde mere end 300 *Enterobacteriaceæ* og max 2 ud af 5 må indeholde > 10, som tillige er den øvre grænse for indholdet i alle prøver (gennemsnit ???).

KAPITEL IV (side 11) omhandler "Afsætning og brug af forarbejdet animalsk protein og andre forarbejdede produkter, der kan bruges som fodermidler, foder til selskabsdyr, tyggepinde, tyggeben og tekniske produkter samt godkendelse af de relevante anlæg." Tekniske produkter er bl.a. også organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler, og det fremgår eksplicit af artikel 20, stk. 2, at disse produkter skal opfylde særlige krav, som fastsættes efter proceduren i art. 33, stk. 2, dvs. af Den Stående Komité.

Af art. 22 fremgår **anvendelsesrestriktionerne**, herunder bl.a. forbudet mod fodring af husdyr med køkken- og madaffald (hvor der jf. art. 32, stk. 2 som noget nyt er indføjet en fireårig overgangsordning for lande med eksisterende, kontrollerede anvendelsesordninger) samt forbudet mod spredning på græsningsarealer (hvilke sidste i øvrigt defineres i bilag I, punkt 39 (side 20) som "arealer dækket af græs eller andre foderplanter, til afgræsning af husdyr"). De nærmere regler skal gennemføres efter proceduren i art. 33, stk. 2, dvs. af Den Stående Komité.

KAPITEL V (side 13) omhandler "Undtagelser" (vedr. bl.a. zoo- og cirkusdyr m.v.).

KAPITEL VI (side 14) omhandler "Kontrol", idet art. 25 og 26 omhandler hhv. **Anlæggenes egenkontrol** og **Officiel kontrol og liste over godkendte anlæg**.

Anlæggenes egenkontrol skal ske efter HACCP-systemets principper ("*Hazard Analysis and Critical Control Points*"), hvor der især skal fastslås og føres kontrol med de kritiske kontrolpunkter i anlægget, ligesom der bl.a. statueres partikontrol (jf art. 25, litra e: "*..indføre en ordning, der sikrer sporbarheden af hvert afsendt parti..*").

KAPITEL VII (side 15) omhandler "EF-kontrol" (dvs. adgangen for Kommissionens eksperter til at foretage kontrol).

KAPITEL VIII (side 16) omhandler "Bestemmelser om indførsel og transit af visse animalske biprodukter og deraf afledte produkter".

KAPITEL IX (side 17) omhandler "Afsluttende bemærkninger", hvor art. 32 fastslår, at bilagene til forordningen kan ændres eller suppleres efter proceduren i art. 33, stk. 2, hvilket vil sige af Kommissionen, bistået af Den Stående Veterinærkomité og efter forudgående høring af relevante videnskabelige komiteer (men næppe TACén under Affaldsrammedirektivet !).

Art. 35 fastslår, at medlemsstaterne kan vedtage eller bevare nationale regler for anvendelse af organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler, der er strengere end fastsat i forordningen, indtil der er vedtaget EF-regler for anvendelsen af disse.

Art. 38 fastsætter ikrafttrædelsen til 20.-dagen efter offentliggørelse, dvs. den 30. oktober 2002 med ½ års gennemførelsesfrist (dvs. 30. april 2003, idet dog forbudet mod anvendelse til foder træder i kraft 1. november 2002, men med en overgangsordning på fire år for lande med eksisterende, kontrollerede ordninger).

De 11 bilag omhandler følgende:

I: (side 19) Definitioner.

II: (side 22) Hygiejnekrav ved indsamling og transport (se især kap. III vedr. rengøring af

indsamlingsmateriel, som dog ikke gælder for indsamling af madaffald (jf. art. 7, stk. 1 og 4)).

III: (side 24) Hygiejnekrav for mellemprodukter og lageranlæg (se de generelle krav til kategori 3-materialer i kapitel III A).

IV: (side 26) Krav til forbrændings- og medforbrændingsanlæg (ud over anlæg omfattet af forbrændingsdirektivet).

V: (side 28) Generelle hygiejniseringskrav til forarbejdning af kategori 1, 2 og 3-materiale (herunder gennemgang af 7 anerkendte metoder (kap. III) samt regler for tilsyn med produktionen (kap. IV) og valideringsprocedurer (kap. V)).

VI: (side 33) Specifikke krav til forarbejdning af kategori 1- og 2-materiale samt til biogas og komposteringsanlæg (se især kap. II (side 34) for specifikke krav til godkendelse af biogas- og komposteringsanlæg).

VII: (side 37) Specifikke krav til forarbejdning og afsætning af forarbejdet animalsk protein og andre forarbejdede produkter, der kan anvendes som fodermidler.

VIII: (side 44) Krav for afsætning af foder til selskabsdyr, tyggepinde og tyggeben og tekniske produkter.

IX: (side 57) Regler for anvendelse af visse typer kategori 2- og kategori 3-materialer til fodring af visse dyr i overensstemmelse med art. 23, stk. 2.

X: (side 58) Modeller for sundhedscertifikater ved indførsel fra tredjelande af visse animalske biprodukter og deraf afledte produkter.

XI: (side 94) Liste over tredjelande, hvorfra medlemsstaterne kan tillade indførsel af animalske biprodukter, der ikke er bestemt til konsum.